

Asianro HY/2594/00.13.00/2020

17.12.2020

Sisäministeriö
Viite: SM2028853

Helsingin yliopiston lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laiksi rahankeräyslain 1 §:n muuttamisesta

Helsingin yliopisto kiittää mahdollisuudesta lausua esitysluonnoksesta. Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet yliopiston viestintä- ja yhteiskuntasuhteiden sekä yleishallinnon ja matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan asiantuntijat.

Helsingin yliopisto pitää ehdotettua lainmuutosta kannatettavana. On ilmeistä, ettei nykyinen sääntely ole riittävä eikä selkeä päästökompensaatiopalvelujen kannalta. Yliopisto pitää valittua ratkaisua myös parhaana lainvalmistelussa arvioiduista. Helsingin yliopistolle päästöjen kompensaatio ja siihen liittyvät palvelut ovat oleellinen osa kokonaisuutta, johon liittyy hiilidioksidipäästöjen vähentäminen ja hiilidioksidin sitominen luotettavalla, todennetulla tavalla ilmakehästä. Tähän hiilidioksidin sitomiseen on liityttävä läpinäkyvä, luotettava kompensaatiomekanismi. Helsingin yliopiston tutkimuksen ja muun toiminnan kannalta ja hiilineutraaliksi pääsemiseksi luotettavat päästökompensaatiopalvelut ovat olennaisia.

Ei ole suotavaa, jos rahankeräyslakia joudutaan tiiviisti uudistamaan siksi, että lain tulkinta tai soveltaminen on osoittautunut estävän tai haittaavan yhteiskunnallisesti tärkeää toimintaa. Kuten esitysluonnoksestakin ilmenee, päästökompensaatiotoiminnan oikeudellisesta luonteesta on monenlaisia käsityksiä ja toimintaa voidaan harjoittaa sekä aatteellisessa että liiketoimintatarkoituksessa. Rahankeräyslakia soveltavalle viranomaiselle, poliisille, saattaa olla erittäin haastavaa arvioida tällaisissa oikeudellisesti uusissa ja epäselvissä tilanteissa, mikä toiminta kuuluu lain soveltamisalaan mikä ei. Muu kuin rahankeräyslain mukaan rahankeräyksen järjestäjien piiriin kuuluva toimija, kuten yritys, ei voi saada oikeudellisesti sitovaa kannanottoa muuten kuin rikosprosessin kautta, mikäli sillä on toiminnan luonteesta eri käsitys kuin viranomaisella.

Rahankeräyslain soveltamisen kannalta yleisesti ja päästökompensaatiopalvelujen kannalta erityisesti merkittävää on luonnollisesti itse rahankeräyksen määritelmä ja sen osina yleisön, vetoamisen, keräämisen ja vastikkeettomuuden käsitteet. Tältä osin yliopisto kiinnittää huomiota siihen, että edellä mainittujen näkökohtien takia lain sanamuotojen tulisi olla riittävän selvät. Joiltain osin lain esitöissä vaikuttaa perusteluilla säädetyn asioista, jotka eivät käy sen säännöksistä ilmi.

Sari Lindblom

Rehtori

Tämä asiakirja on allekirjoitettu

Asian HY/2594/00.13.00/2020 asiakirja

Lista allekirjoittajista

Allekirjoittaja

Todennus